

1520 Sedgwick Ave

Op 11 augustus 1973 organiseerden Cindy Campbell en haar broer Clive de eerste van een serie huisfeestjes in 1520 Sedgwick Avenue, West-Bronx, New York. Met deze *Back To School Jam*, zoals het feestje was getiteld, hoopten ze wat geld bijeen te sparen voor nieuwe kleding en noodzakelijke schoolartikelen. Clive trad op als deejay en gebruikte zijn graffitipseudoniem Kool Herc. Zes jaar eerder waren de Campbells vertrokken uit Kingston op Jamaica. In New York introduceerden ze als immigranten de *sound system* cultuur waarmee ze op de Cariben zo vertrouwd waren geraakt: het draaien van plaatjes op twee platenspelers en het *toasten* – het aanstekelijke praten van de deejay over de gespeelde muziek. De feestjes luidden de geboorte in van hiphop: die unieke combinatie van graffiti, *turntablisme*, rap, breakdance en *MC'ing*. Zowel in haar oorspronkelijke bondgenootschap als in de vijf afzonderlijke deelgenres heeft hiphop het gezicht en het geluid van de wereld diepgaand beïnvloed.

Zonder Kingston en New York zou er geen hiphop bestaan. Aan de Afrikaanse diaspora danken we jazz, rhythm & blues, reggae en hiphop, om slechts enkele mijlpalen te noemen. De razendsnelle opmars van hiphop, eerst in de Verenigde Staten en daarna in de rest van de wereld, markeert “het toelaten van Afrika in ons globale bewustzijn”, zo merkte Brian Eno op. Het cruciale woord *hip* werd in de 18de eeuw in Amerika geïntroduceerd door slaven uit Senegal en Gambia. Geïnspireerd door de Afrikaanse noties van *hepi* (zien) en *hipi* (het openen van de ogen) veroorzaakten ze een tweede Verlichting die ook hun ‘gastheren’ niet onberoerd liet. De nieuwkomers brachten niet alleen muziek, maar ook popcultuur en *hipness* naar de Cariben, naar Noord en Zuid-Amerika en vervolgens naar Engeland en Europa. Achter deze culturele innovaties ging de noodzaak schuil zich opnieuw te ontwerpen: als Jamaicanen, als Amerikanen, als Europeanen of als varianten daarvan. Soms kende die creativiteit geen grenzen. Ontevreden met het aanbod van nationale en territoriale identiteiten, ontwierp het jazzgenie Sun Ra zichzelf als een gezant van de planeet Saturnus. Omdat de Afrikaanse identiteit steeds verder uit zicht verdween, waren nieuwe opties geboden. Anders gezegd: hoe ontwerp je een nieuwe identiteit in een nieuwe wereld?

Hiphop was zo'n identiteitsmachine. En bovendien een uiterst efficiënte. Grandmaster Flash – net als Kool Herc afkomstig uit de Cariben – fileerde met slechts twee platenspelers bestaande repertoires en melodielijnen en creëerde een magistraal, nieuw weefsel van *beats*, *breaks* en *baselines*. Ook de *scratch* en de *sample* democratiseerden de cultuurgeschiedenis: in het isoleren en opnieuw arrangeren van geluidsfragmenten kon de deejay een eigen visie op tijd en plaats formuleren. Vanuit de club en vanaf de dansvloer waaierde deze identiteitsrevolte steeds verder uit naar het leven van alledag. Graffiti en rap zorgden voor branding en marketing. Niet alleen in de Verenigde Staten. In Londen emancipeerde hiphop jonge migranten uit India en Pakistan (*desi*) en creëerde het een unieke lokale variant (*grime*). In hun speurtocht naar een nieuwe identiteit voorbij de trauma's van kolonialisme en Apartheid omarmden Zuid-Afrikaanse jongeren massaal de hiphopcultuur van Johannesburg (*kwaito*). In Angola, op de Kaapverdische Eilanden en in Parijs onderging breakdance een gedaantewisseling en ontstond een intrigerende straat- en uitgaanscultuur (*kuduro*). Hiphop gaf vergeten jongeren in de sloppen van Rio de Janeiro niet alleen een stem, maar ook een eigen bestaanswijze (*baile funk*). En meegesleept door het succes van hiphop van eigen bodem, formuleerden interculturele jongeren in Nederland een uniek antwoord op het negatieve discours rondom het begrip allochtoon (*urban*).

Je kunt niet voor of tegen hiphop zijn zoals je voor countrymuziek of tegen achttiende-eeuwse kamermuziek bent. Hiphop is veel meer dan louter muziek of populaire cultuur. Het is één van de meest fascinerende aspecten van migratie, urbanisatie en globalisering. Onlangs, bijna vijfendertig jaar nadat Kool Herc zijn *Back To School Jam* organiseerde, stemden senator Charles Schumer en volksvertegenwoordiger José Serrano in met het voorstel 1520 Sedgwick Avenue tot historisch monument te laten verklaren: als de geboorteplaats van hiphop. Het appartementencomplex in de Bronx, met honderd sociale wooneenheden, zal worden toegevoegd aan de monumentenlijst van New York. Opnieuw staat Kool Herc de huurders moreel en financieel bij in hun coöperatieve poging meer zeggenschap over het gebouw te krijgen: “New York trekt dit jaar vijftien miljoen dollar uit om kunstenaar Olafur Eliasson een aantal attractieve kunstwerken te laten maken – zichtbaar in de gehele stad. Maar betaalbare volkshuisvesting is ook belangrijk en verdient een even attractieve benadering – óók zichtbaar in de gehele stad”. Ook dat is hiphop.